

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 247/2541

บริษัท บุญ ธนานันท์ จำกัด โจทก์ นาย สุข เกษม มณี เทศ จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 694, ป.พ.พ. มาตรา 1754, ป.พ.พ. มาตรา 691

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยเป็นผู้ค้าประกัน อ. แม้จะยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม ก็เป็นการยอมรับผิดร่วมกันกับลูกหนี้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 691มิได้ทำให้กลายเป็นลูกหนี้ร่วมเต็มตัวอย่าง ลูกหนี้ร่วมตามมาตรา 291 จำเลยคงเสียสิทธิเพียงไม่อาจยกข้อต่อสู้ตามมาตรา 688,689 และ 690 ขึ้นต่อสู้เท่านั้นนอกนั้นมิได้เสียสิทธิของผู้ค้าประกันตามบทบัญญัติในลักษณะค้ำประกันแต่อย่างใด ดังนั้น จำเลยย่อมมีสิทธิตามมาตรา 694ที่ยังอาจยกข้อต่อสู้ทั้งหลายซึ่งลูกหนี้มีต่อเจ้าหนี้ขึ้นต่อสู้ได้ ด้วย ซึ่งตามบทบัญญัติดังกล่าวไม่มีข้อความตอนใดที่จะแสดงให้เห็นว่าข้อต่อสู้ที่ลูกหนี้มีต่อเจ้าหนี้ ซึ่งค้ำประกันจะยกขึ้นได้ ต้องไม่เกี่ยวกับเรื่องอายุความมรดกทั้งคดีนี้ไม่ใช่คดีมรดกเป็นเรื่องโจทก์ ฟ้องจำเลยให้รับผิดชอบในฐานะผู้ค้าประกันจำเลยย่อมใช้สิทธิตามมาตรา 694 ได้จึงไม่เกี่ยวกับว่า จำเลยจะเป็นบุคคลตามที่ระบุไว้ในมาตรา 1755 หรือไม่ เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่าโจทก์มิได้ใช้ สิทธิเรียกร้องต่อกองมรดกของ อ. ภายใน 1 ปีนับแต่ทราบ ว่า อ. ถึงแก่ความตาย สิทธิเรียกร้องของ โจทก์ต่อกองมรดกของ อ. จึงขาดอายุความ ตามมาตรา 1754 วรรคสามจำเลยจึงไม่ต้องรับผิด ชำระหนี้ตามฟ้อง

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า นายเอียง รุ่งสุวรรณ เข้าซื้อรถกระบะยี่ห้อนิสสัน หมายเลขทะเบียน ป - 8329 นครปฐม ไปจากโจทก์ราคา 212,800 บาท ตกลงชำระค่าเช่าซื้อเป็น 36 งวด งวดละ 6,000 บาท งวดสุดท้าย 2,800 บาท ทุกวันที่ 25 ของเดือนนับตั้งแต่เดือนมกราคม 2534 เป็นต้นไป โดยมีจำเลย เป็นผู้ค้าประกันยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม นายเอียงชำระค่าเช่าซื้อเพียง 18 งวด และผิดนัดตั้งแต่ งวดที่ 19 เป็นต้นไป โจทก์ทวงถามนายเอียงแล้วแต่นายเอียงเพิกเฉย ต่อมาโจทก์ทราบว่านายเอียง ถึงแก่กรรมทำให้โจทก์เสียหายขาดประโยชน์จากการใช้รถคันที่เช่าซื้อคิดเป็นเงินเดือนละ 3,000 บาท ขอให้บังคับจำเลยในฐานะเป็นผู้ค้าประกันส่งมอบรถคันที่เช่าซื้อคืนในสภาพเรียบร้อยใช้งาน ได้ดี หากไม่สามารถคืนได้ให้ใช้ราคาเป็นเงิน 100,000 บาทและให้ใช้ค่าขาดประโยชน์นับแต่วัน ผิดสัญญาจนถึงวันฟ้องเป็นเวลา 55 เดือน คิดเป็นเงิน 135,000 บาท กับค่าขาดประโยชน์นับแต่วัน ฟ้องจนกว่าจะส่งมอบรถคืนหรือใช้ราคาให้โจทก์จนแล้วเสร็จ จำเลยให้การว่า โจทก์ไม่ดำเนิน การฟ้องร้องทวงถามของนายเอียงให้รับผิดชอบฟ้องจำเลยเนื่องจากเห็นว่าจำเลยเป็นข้าราชการ สามารถบีบบังคับให้จำเลยชำระหนี้ได้ จึงเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริตโจทก์นำคดีมาฟ้องเกิดกว่า 2 ปี คดีโจทก์จึงขาดอายุความ และโจทก์ไม่ได้ฟ้องนายเอียงภายใน 1 ปี นับแต่นายเอียงถึงแก่กรรม คดีขาดอายุความ จำเลยจึงไม่ต้องรับผิด ขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษายืน โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "พิเคราะห์แล้วข้อเท็จจริงยุติโดย คู่ความมิได้โต้เถียงกันในชั้นนี้ว่า นายเอียง รุ่งสุวรรณ ทำสัญญาเช่าซื้อรถยนต์จากโจทก์ตามสัญญา เช่าซื้อเอกสารหมายเลข จ.3 โดยมีจำเลยเป็นผู้ค้าประกันและยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม ตามสัญญา ค้ำประกันเอกสารหมายเลข จ.4 นายเอียงชำระค่าเช่าซื้อเพียง 18 งวดแล้วผิดนัดไม่ชำระค่าเช่าซื้ออีก

เลย ต่อมานายเอียงถึงแก่กรรม โจทก์ทราบเมื่อปลายปี 2537 และโจทก์ฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2539 เกิน 1 ปี นับแต่ทราบว่านายเอียงตาย มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า คดีโจทก์ขาดอายุความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1754 วรรคสาม หรือไม่ จำเลยเป็นบุคคลตามที่ระบุไว้ในมาตรา 1755 อันจะยกอายุความตามมาตรา 1754 วรรคสามขึ้นต่อสู้ได้หรือไม่ คดีนี้เป็นคดีมรดกหรือไม่ และการฟ้องติดตามเอารถยนต์ที่เข้าซื้อคินมีอายุความหรือไม่ เห็นว่า จำเลยเป็นผู้ค้าประกันนายเอียง แม้จะยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมก็เป็นการยอมรับผิดร่วมกันกับลูกหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 691 มิได้ทำให้กลายเป็นลูกหนี้ร่วมเต็มตัวอย่างลูกหนี้ร่วมตามมาตรา 291 จำเลยคงเสียสิทธิเพียงไม่อาจยกข้อต่อสู้ตามมาตรา 688, 689 และ 690 ขึ้นต่อสู้เท่านั้น นอกนั้นมิได้เสียสิทธิของผู้ค้าประกันตามบทบัญญัติในลักษณะค้าประกันแต่อย่างใด ดังนั้น จำเลยย่อมมีสิทธิตามมาตรา 694 ที่บัญญัติว่า "นอกจากข้อต่อสู้ซึ่งผู้ค้าประกันมีต่อเจ้าหนี้ นั้น ท่านว่าผู้ค้าประกันยังอาจยกข้อต่อสู้ทั้งหลายซึ่งลูกหนี้มีต่อเจ้าหนี้ขึ้นต่อสู้ได้ด้วย" ซึ่งตามบทบัญญัติดังกล่าวไม่มีข้อความตอนใดที่จะแสดงให้เห็นว่าข้อต่อสู้ที่ลูกหนี้มีต่อเจ้าหนี้ซึ่งผู้ค้าประกันจะยกขึ้นได้ ต้องไม่เกี่ยวกับเรื่องอายุความมรดกทั้งคดีนี้ไม่ใช่คดีมรดกเป็นเรื่องโจทก์ฟ้องจำเลยให้รับผิดชอบในฐานะผู้ค้าประกัน จำเลยย่อมใช้สิทธิตามมาตรา 694 ได้ จึงไม่เกี่ยวกับว่าจำเลยจะเป็นบุคคลตามที่ระบุไว้ในมาตรา 1755 หรือไม่เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่าโจทก์มิได้ใช้สิทธิเรียกร้องต่อกองมรดกของนายเอียงภายใน 1 ปี นับแต่ทราบว่านายเอียงถึงแก่ความตายสิทธิเรียกร้องของโจทก์ต่อกองมรดกของนายเอียงจึงขาดอายุความตามมาตรา 1754 วรรคสาม จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชอบหนี้ตามฟ้องส่วนการติดตามเอารถยนต์ที่โจทก์ให้นายเอียงเช่าซื้อคินตามที่โจทก์ฎีกานั้น คำฟ้องโจทก์ก็ไม่ได้กล่าวอ้างว่าจำเลยครอบครองหรือยึดถือรถยนต์ที่โจทก์ให้นายเอียงเช่าซื้อไว้ ทั้งทางนำสืบก็ไม่ปรากฏว่าจำเลยเป็นผู้ครอบครองหรือยึดถือรถยนต์ที่โจทก์ให้นายเอียงเช่าซื้อจำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชอบรถยนต์ที่โจทก์ให้นายเอียงเช่าซื้อหรือใช้ราคาแต่อย่างใด ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษายกฟ้องโจทก์นั้นศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาโจทก์ฟังไม่ขึ้น" พิพากษายืน

องค์คณะ

สถิตย์ ไพเราะ · บุญธรรม อยู่พัก · ระพีพร บรรจงศิลป์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/247/2541>